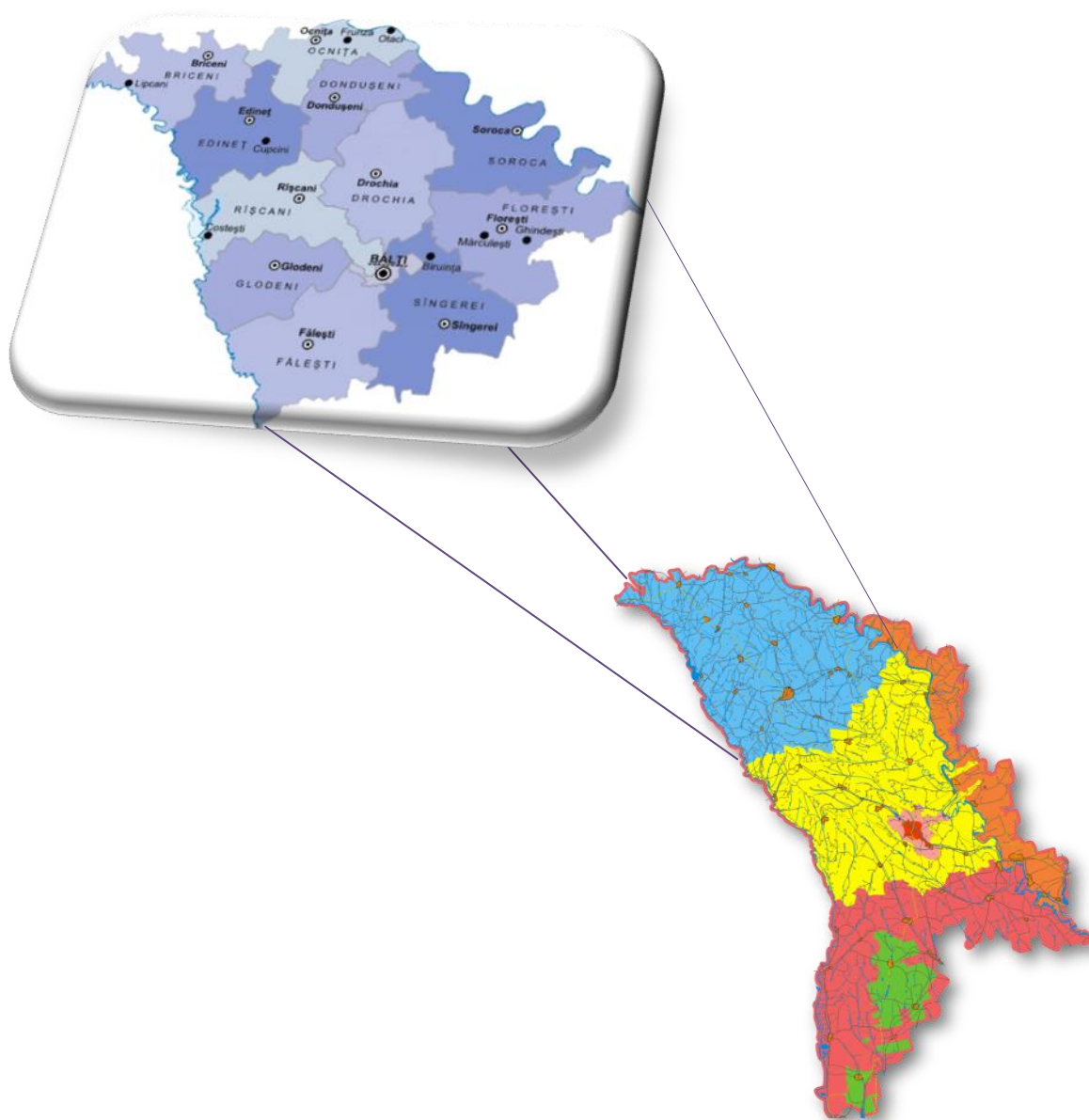

Planul anual

de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020

în anul 2017

Bălți, 2016

CUPRINS

ABREVIERI/ACRONIME	4
SUMAR EXECUTIV	5
<i>Capitolul I. OBIECTIV 1. ACCES ASIGURAT LA SERVICII ȘI UTILITĂȚI PUBLICE CALITATIVE</i>	6
<u>MĂSURA 1.1</u> Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală	6
1.1.1 Implementarea proiectelor de dezvoltare regională de infrastructură	6
1.1.2 Implementarea Programelor regionale sectoriale în domeniul DRL/MDS/AAC	7
<u>MĂSURA 1.2</u> Optimizarea serviciilor publice în domeniul MDS și AAC	8
1.2.1 Implementarea proiectelor de dezvoltare regională de infrastructură	8
1.2.2 Sensibilizarea comunităților asupra cooperării intercomunitare în domeniul MDS și AAC	9
<u>MĂSURA 1.3</u> Promovarea eficienței energetice	9
1.3.1 Implementarea Programului sectorial regional în domeniul EE a clădirilor publice	9
1.3.2 Sporirea nivelului conștientizare și de promovare a beneficiilor utilizării surselor de energie regenerabilă	10
1.3.3 Sporirea nivelului de conștientizare și de promovare a beneficiilor utilizării surselor de energie regenerabile	10
<i>Capitolul II. OBIECTIV 2. CREȘTERE ECONOMICĂ SUSTENABILĂ ÎN REGIUNE</i>	10
<u>MĂSURA 2.1</u> Consolidarea rețelei de centre urbane	10
2.1.1 Facilitarea dezvoltării centrelor urbane cu potențial de creștere economică	10
<u>MĂSURA 2.2</u> Facilitarea dezvoltării mediului de afaceri	10
2.2.1 Planificarea strategică sectorială (PRS) în domeniul dezvoltării infrastructurii de afaceri	10
2.2.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea mediului de afaceri	11
2.2.3 Promovarea potențialului economic și investițional regional	12
<u>MĂSURA 2.3</u> Susținerea domeniului de cercetare, inovare și transfer tehnologic	12
2.3.1 Inițierea analizei situației în domeniul cercetare, inovare și transfer tehnologic din RDN	12
2.3.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea domeniului cercetare, inovare și transfer tehnologic din RDN	12
2.3.3 Facilitarea parteneriatelor între mediul academic, antreprenorial și APL pentru crearea infrastructurii de cercetare și inovare	13
<u>MĂSURA 2.4</u> Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice	13
2.4.1 Inițierea planificării strategice sectoriale (PRS) în domeniul dezvoltării turismului	13
2.4.2 Promovarea potențialului turistic regional	13
<u>MĂSURA 2.5</u> Dezvoltarea performanțelor și capacităților competitive a forței de muncă din RDN	13

2.5.1 Consolidarea capacităților competitive ale capitalului uman regional	13
<i>Capitolul III. OBIECTIV 3. GUVERNANȚĂ ÎMBUNĂȚĂȚITĂ ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE</i>	14
<u>MĂSURA 3.1</u> Crearea și dezvoltarea instrumentelor de suport pentru procesul de dezvoltare regională	14
3.1.1 Participarea la perfectarea cadrului legislativ-normativ a politicii de dezvoltare regională	14
3.1.2 Participarea la crearea instrumentului de monitorizare a proiectelor și indicatorilor regionali	14
<u>MĂSURA 3.2</u> Dezvoltarea capacităților APL în planificare, managementul proiectelor și atragerea investițiilor	14
3.2.1 Suport actorilor regionali în elaborarea proiectelor și atragerea surselor financiare pentru proiectele regionale din fondurile internaționale	14
<u>MĂSURA 3.3</u> Facilitarea dialogului între actorii regionali, interregionali și internaționali	15
3.3.1 Consolidarea relațiilor de colaborare cu partenerii de dezvoltare regionali, naționali și internaționali	15
3.3.2 Facilitarea încheierii acordurilor de parteneriatelor între ADR Nord și alte instituții regionale, naționale și internaționale	16
ANEXE. <i>Anexa 1 Planul tabelar de implementare a SDR Nord 2016-2020 în anul 2017</i> <i>Anexa 2 Programul de instruire în domeniul dezvoltării regionale pentru anul 2017</i>	

ABREVIERI ȘI ACRONIME

AAC	– aprovizionarea cu apă și canalizare
ADR Nord	– Agenția de Dezvoltare Regională Nord
APL	– Administrația Publică Locală
APP III	– Apel de propuneri de proiecte III
AEE	– Agenția pentru Eficiență Energetică
AITT	– Agenția pentru Inovații și Transfer Tehnologic
APP	– Agenția Proprietății Publice
BD	– Baza de Date
CCI	– Camera de Comerț și Industrie
CNCDR	– Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CPP	– Concepte de proiecte posibile
CPV	– Concepte de proiecte viabile
CR	– Consiliul Raional
CRD Nord	– Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord
DGDR	– Direcția Generală Dezvoltare Regională
DLR	– Drumurile Locale și Regionale
DR	– Dezvoltare Regională
DUP	– Documentul Unic de Program
EE	– Eficiența Energetică
FNDR	– Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GIS	– Sisteme Geografice Informatice
GIZ	– Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GL	– Grup de lucru
M&E	– Monitorizarea și Evaluarea
MDS	– Managementul deșeurilor solide
MDRC	– Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MO	– Manualul Operațional
ONG	– Organizație neguvernamentală
ODIMM	– Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
PAI	– Planul Anual de Implementare al SDR
POR Nord	– Planul Operațional al Regiunii Nord
PEBM	– Proiectul Energie și Biomasă în Moldova
RDC	– Regiunea de Dezvoltare Centru
RDN	– Regiunea de Dezvoltare Nord
RDS	– Regiunea de Dezvoltare Sud
SDR Nord	– Strategia de Dezvoltare Regională Nord
SDSE	– Strategii de Dezvoltare Socio-Economice
SNDR	– Strategia Națională de Dezvoltare Regională
UAT	– Unități Administrativ Teritoriale
VARAM	– Ministerul protecției Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia
ZEL	– Zona Economică Liberă

SUMAR EXECUTIV

Prezentul Plan anual de implementare (PAI) al SDR Nord 2016-2020 este elaborat pentru perioada 01.01.2017 – 31.12.2017 și include activitățile Agenției privind implementarea politicii de dezvoltare regională în RDN. Planul este în concordanță cu cadrul normativ și strategic al politicii dezvoltării regionale.

În vederea implementării cu succes a obiectivelor politicii dezvoltării regionale, ADR Nord își va coordona activitățile cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), instituțiile publice responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Scopul general al activităților planificate pentru anul 2017 este asigurarea dezvoltării socio-economice durabile și echilibrate a Regiunii de Dezvoltare Nord în baza normelor și standardelor europene pentru asigurarea unui trai decent al cetățenilor.

Obiectivele principale pentru anul 2017

1. Asigurarea accesului la servicii și utilități publice calitative prin implementarea proiectelor de infrastructură fizică;
2. Facilitarea creșterii economice sustenabile în regiune prin promovarea potențialului socio-economic al RDN și atragerea investițiilor în regiune;
3. Îmbunătățirea Guvernanței în RDN.

Rezultate scontate în urma implementării activităților planificate:

- 1 POR Nord 2017-2020 aprobat;
- 1 PRS în domeniul dezvoltării atractivității turistice pentru RDN aprobat;
- 1 PRS în domeniul dezvoltării infrastructurii de afaceri în RDN aprobat;
- Circa 15 proiecte implementate din sursele FNDR și din alte surse;
- 4 studii elaborate și publicate;
- Circa 8 vizite de studiu și stagieri desfășurate;
- 1 conferință specializată desfășurată;
- 1 set de materiale promovare a potențialului regional publicat și diseminat.

Capitolul I.

OBIECTIV 1. ACCES ASIGURAT LA SERVICII ȘI UTILITĂȚI PUBLICE CALITATIVE

MĂSURA 1.1 Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală

1.1.1 Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

➤ *Implementarea proiectelor regionale de infrastructură fizică din sursele FNDR*

În anul 2016 ADR Nord a avut în proces de implementare 6 proiecte finanțate din mijloacele FNDR, conform Deciziei CNCDR. Din ele, 1 proiect se referă la *Obiectivul 1 Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală*. Menționăm că proiectul au fost finalizate, iar bunurile create au fost transmise beneficiarilor finali, conform prevederilor legislației în vigoare.

În anul 2017, ADR Nord nu are aprobate spre finanțare din mijloacele FNDR proiecte la această măsură.

➤ *Implementarea proiectelor de infrastructură cu surse externe de finanțare*

Proiectele finanțate din mijloacele Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), implementate de ADR Nord:

➤ *Programul: Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova*

La începutul anului 2016 a început implementarea fazei a 2-a a proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova". Proiectul acordă sprijin în patru sectoare prioritare: alimentarea cu apă și canalizarea (AAC), eficiența energetică a clădirilor publice (EE), managementul deșeurilor solide (MDS) și drumurile regionale și locale (DRL). Respectiv în anul 2017 se planifică finalizarea Studiului de Fezabilitate pentru 1 proiect în sectorul MDS. Pentru domeniul de intervenție AAC, se planifică contractarea instituțiilor de proiectare și elaborarea de către acestea a Documentației tehnice pentru 4 CPV selectate în rezultatul elaborării PRS-lui în domeniul dat. Pentru sectorul de EE au fost selectate 2 CPV, iar în anul 2017 urmează contractarea instituțiilor de proiectare și elaborarea Documentației tehnice.

În conformitate cu legislația în vigoare, ADR Nord va elabora documente de transmitere a bunurilor/ serviciilor publice noi create în cadrul proiectelor finanțate din sursele FNDR, inclusiv cele cu suportul donatorilor străini, utilizând procedurile de transmitere în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor și altor mijloace fixe, aprobate prin HG nr. 1235 din 10.11.2016.

Pentru monitorizarea implementării proiectelor, în anul 2017 se vor utiliza următoarele instrumente:

- a. Organizarea ședințelor săptămânale de lucru cu managerii de proiecte și recepționarea rapoartelor săptămânale de la managerii de proiecte;
- b. Verificarea actelor de recepție a lucrărilor prezentate;
- c. Efectuarea vizitelor la locul de implementare a proiectelor (săptămânal la fiecare proiect);

d. Planificarea și efectuarea vizitelor speciale la proiectele, la care au fost semnalate nereguli;

În scopul asigurării durabilității proiectelor finalizate din sursele FNDR și sursele Guvernului German prin intermediul GIZ, pentru perioada post-implementară, odată cu finalizarea proiectului ADR Nord, solicitată de la beneficiari, prezentarea Planului de asigurare a durabilității proiectului, aprobat prin Decizia CL, pe o perioadă de la 1 – 3 ani calendaristici, începând cu data petrecerii recepției finale. Planul de asigurare a durabilității proiectului include activități, termeni concreți și responsabilități.

Agenția este instituția ce monitorizează realizarea activităților conform Planului. La solicitarea MDRC, ADR Nord prezintă rapoarte semestriale cu privire la activitățile întreprinse în scopul realizării durabilității proiectelor.

În anul 2017, ADR Nord va monitoriza asigurarea durabilității în cadrul a 5 proiecte finanțate din sursele FNDR. După încheierea fiecărui proiect se va efectua un studiu de impact de către MDRC cu participarea specialiștilor ADR Nord

➤ *Asigurarea transparenței procesului de implementare a proiectelor de dezvoltare regională*

În vederea asigurării transparenței procesului de realizare a proiectelor de dezvoltare regională, ADR Nord va elabora materiale informative (comunicate și note de presă, avize), publicații informative (pliante, broșuri, buletine informative, rapoarte anuale), va organiza vizite în teren, întruniri informative, mese rotunde, conferințe etc. În acest sens, beneficiarii direcți ai produselor informative elaborate și difuzate de ADR Nord vor fi APL, ONG, mass-media regională și națională, potențialii donatori sau investitori, reprezentanții mediului de afaceri și locuitorii din RDN.

1.1.2 Implementarea Programului sectorial regional în domeniul MDS/AAC

În scopul realizării PRS în domeniile MDS va fi finalizat Studiul de Fezabilitate pentru Zona de MDS 2 și se vor desfășura activități privind selectarea terenului pentru depozitul regional în Zona de MDS 1.

De asemenea conform prevederilor PRS în AAC, cu suportul partenerilor GIZ se va continua procesul de regionalizare a serviciului de AAC în raionul Râșcani, clusterul Costești-Prut.

Pe parcursul anului se vor promova în comunitatea donatorilor CPV elaborate în baza PRS-lor în domeniile DLR și AAC, pentru a atrage cât mai multe surse posibile pentru implementarea lor.

MĂSURA 1.2 Optimizarea serviciilor publice în domeniul MDS, AAC

➤ 1.2.1 Implementarea proiectelor regionale de infrastructură fizică din sursele FNDR

În anul 2016 ADR Nord a avut în proces de implementare 6 proiecte finanțate din mijloacele FNDR, conform Deciziei CNCDR. Din ele, 2 proiecte se referă la *MĂSURA 1.2 Optimizarea serviciilor publice în domeniul AAC*. Menționăm că 1 proiect a fost finalizat, iar bunurile create au fost transmise beneficiarilor finali, conform prevederilor legislației în vigoare.

În anul 2017, ADR Nord va continua implementarea a unui proiect, finanțat din mijloacele FNDR, inițiat în perioada 2014-2016 și 5 proiecte noi, conform Planului de implementare a proiectelor aprobate spre finanțare în a. 2017 prin Decizia CNCDR din 27 ianuarie 2017, în total 6 proiecte indicate în tabelul de mai jos:

Nr d/o	Nr. proiectului implementat / în derulare (2014)	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR (mii lei)	Suma totală alocată în 2013 - 2016 (mii lei)	Alocat în 2017 (mii lei)	Necesar pentru finalizare	Perioada de implementare/ finalizate
1.	0760	Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală (Fălești)	11 776,07	7 848.47	3 927,65	-	2014-2017
2		Crearea condițiilor de aprovizionare cu apă potabilă locuitorilor a 15 sate din raionul Soroca	23 530,41	-	7 000,0	16 530,41	2017-2018
3		Apă pentru viață în Regiunea de Nord: raioanele Florești și Soroca	29 902,99	-	6 000,0	23 902,99	2017-2018
4		Asigurarea orașului Fălești cu apă din râul Prut 2	40 000,0	-	7 000,0	33 000,0	2017-2018
5		Apeduct Bălți-Sângerei, etapa III, și stația de tratare	39 387,0	-	6 500,0	32 887,0	2017-2018
6		Construcția sistemelor de alimentare cu apă în 10 localități din lunca râului Prut, r. Glodeni. Etapa I – comuna Cuhnești și comuna Balatina	40 000,0	-	9 000,0	31 000,0	2017-2018
Total proiecte la <u>Obiectivul 1</u> finanțate din sursele FNDR			184 596,5	7 848.47	39 427,65	137 320,4	

1.2.2 Sensibilizarea comunităților asupra cooperării intercomunitare în domeniul MDS și AAC

În scopul realizării PRS în domeniile MDS și AAC, precum și a măsurii privind optimizarea serviciilor publice în domeniul MDS, AAC se vor desfășura diverse ședințe regionale, vizite de studii la proiectele și practicile pozitive de CIC cu participarea APL din RDN, factori interesați regionali și naționali.

În perioada de referință cu suportul proiectului MSPL implementat de GIZ, precum și al altor parteneri de dezvoltare în RDN se vor desfășura sesiuni de instruire prestatorilor de servicii și APL în domeniul gestionării serviciilor publice în AAC și MDS.

MĂSURA 1.3 Promovarea eficienței energetice în RDN

► 1.3.1 Implementarea proiectelor regionale de infrastructură fizică din sursele FNDR

În anul 2017, ADR Nord va implementa 3 proiecte în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice, aprobate spre finanțare din mijloacele FNDR în a. 2017 prin Decizia CNCDR din 27 ianuarie 2017, în total 3 proiecte indicate în tabelul de mai jos:

Nr d/o	Nr. proiectului implementat / în derulare (2014)	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR (mii lei)	Suma totală alocată în 2013 - 2016 (mii lei)	Alocat în 2017 (mii lei)	Necesar pentru finalizare	Perioada de implementare/ finalizate
1.		Asigurarea eficienței energetice a clădirii școlii-internat Sportive din satul Grimăncăuți, raionul Briceni	6 191,55	-	3 000,0	3 191,55	2017-2018
2		Creșterea indicilor de eficiență energetică a Instituției Medico-Sanitare Publice „Centrul de Sănătate Edineț”	9 692,64	-	4 000,0	5 692,64	2017-2018
3		Renovarea centrului de sănătate Drochia „Anatolie Manziuc” prin eficientizare energetică	12 766,26	-	4 000,0	8 766,26	2017-2018
Total proiecte la <i>Obiectivul 1</i> finanțate din sursele FNDR			28 650,45	-	11 000,0	17 650,45	

1.3.2 Implementarea Programului sectorial regional în domeniul EE a clădirilor publice

Pe parcursul anului de referință se vor elabora Proiecte tehnice pentru CPV-le dezvoltate în cadrul PRS-lui și împreună cu partenerul de dezvoltare GIZ se vor căuta surse de finanțare pentru proiectele dezvoltate.

1.3.3 Sporirea nivelului de conștientizare și de promovare a beneficiilor utilizării surselor de energie regenerabile

ADR Nord în parteneriat cu AEE și PEBM vor organiza diverse activități de promovare a măsurilor de EE pe parcursul anului, inclusiv în cadrul săptămânii ”Moldova Eco Energetică”, care vor contribui esențial la realizarea obiectivelor strategice regionale, stimularea producerii și consumului durabil de energie, la dezvoltarea economică regională și locală.

Capitolul II.

OBIECTIV 2. CREȘTERE ECONOMICĂ SUSTENABILĂ ÎN REGIUNE

MĂSURA 2.1 Consolidarea rețelei de centre urbane

2.1.1 Facilitarea dezvoltării centrelor urbane cu potențial de creștere economică

Unul din obiectivele politicii de dezvoltare regională îl constituie eliminarea disparităților de dezvoltare intra și inter-regionale. Astfel o nouă abordare în acest sens, noile politici de urbanizare. În anul 2017 ne propunem să revizuiim prioritățile localităților urbane cu potențial de dezvoltare, cu urmări și influențe pozitive asupra localităților adiacente ariilor urbane, acestea asigurându-și rolul de „locomotivă de dezvoltare”.

În urma primirii statutului de municipiu a or. Soroca și Edineț se va facilita planificarea dezvoltării centrelor urbane cu potențial de creștere economică din RDN, prin elaborarea unei analize ex-ante a potențialului municipiilor, care vor deschide noi perspective privind atragerea investițiilor necesare pentru dezvoltarea infrastructurii fizice, serviciilor publice și altor sfere importante pentru îmbunătățirea nivelului de trai al populației atât din zonele urbane a RDN, cât și a celor rurale limitrofe.

MĂSURA 2.2 Facilitarea dezvoltării mediului de afaceri

2.2.1 Planificarea strategică sectorială (PRS) în domeniul dezvoltării infrastructurii de afaceri

Una dintre măsurile importante ale SNDR și SDR Nord, care reprezintă o continuare a Strategiei „Moldova 2020”, ține de *creșterea economică sustenabilă în regiune*. Astfel, în anul 2017 ADR Nord va continua procesul de elaborare a PRS în domeniul dezvoltării infrastructurii de afaceri în RDN, pentru a dezvolta și a sprijini mediul de afaceri din regiune. În anul precedent au avut loc 2 ședințe a Grupului de lucru, pentru anul 2017 sunt planificate încă 2 ședințe ale Grupului de lucru. După care va urma ședința de consultare publică a proiectului Programului și aprobarea documentului de către CRD Nord la finele semestrului I al a.2017.

2.2.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea mediului de afaceri

➤ Implementarea proiectelor regionale în domeniul economic din sursele FNDR

În anul 2017, ADR Nord va continua implementarea proiectelor de dezvoltare regională, ce se referă la Obiectivul 2 Creșterea sustenabilă a economiei în RDN, finanțate din mijloacele FNDR, inițiate în perioada 2014-2016, conform Planurilor de implementare și un proiect nou aprobate prin Decizia CNCDR din 27 ianuarie 2017, în total 2 proiecte indicate în tabelul de mai jos:

Nr d/o	Nr. Proiectului implementat / în derulare (2014)	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR (mii lei)	Suma totală alocată în 2011 – 2016 (mii lei)	Alocat în 2016 (mii lei)	Necesar pentru finalizare 2017	Perioada de implementare / finalizare
1.	0748	Centru Creativ – Inovativ PRO Cariera (Otaci)	22 222,87	16 150,513	6072,36	-	2014-2017
2		Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin amenajarea pieței regionale angro și a spațiilor destinate activităților non-agricole în raionul Râșcani	20 000,0	-	7 000,0	13 000,0	2017-2018
Total proiecte la <u>Obiectivul 2</u> finanțate din sursele FNDR			40 222,87	16 150,513	13 072,36	13 000,0	-

➤ Proiect în domeniul economic finanțat din sursele Guvernului Român

Agencia de Dezvoltare Regională Nord în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a depus Cererea de finanțare: „Crearea sistemului integrat de dezvoltare durabilă a sectorului apicol în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova” și a fost acceptat spre finanțare din sursele Guvernului Român. Respectiv în anul 2015 a fost inițiată implementarea proiectului dat. În anul 2017 urmează implementarea activităților proiectului conform Planului de acțiuni.

Nr. Ord.	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele Guvernului Român, mii lei	Perioada de implementare
1.	Crearea sistemului integrat de dezvoltare durabilă a sectorului apicol în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova	3 3745,85	2015-2016/2017

Notă: Calculat la cursul BNM din 16.11.2015 -21,45 lei

Notă: Modul și procedura de implementare și monitorizare a proiectelor vezi p. 7-8.

2.2.3 Promovarea potențialului economic și investițional regional

În vederea promovării potențialului economic regional, ADR Nord va coopera cu partenerii regionali, naționali și internaționali pentru a identifica domeniile tangențiale de activitate al întreprinderilor din RDN ce ar provoca interes pentru investitori. În acest sens, vor fi organizate un șir de evenimente de anvergură regională și națională: *Ziua Europei în RDN*, ed.VI (mai), *Ziua Dunării (iunie)* etc. Scopul principal al organizării evenimentelor descrise mai sus, este promovarea potențialul economic și investițional regional.

La fel, cu suportul partenerilor de dezvoltare din Letonia, VARAM, se va elabora un set de materiale privind promovarea potențialului investițional din RDN, care va fi promovat pe pagina web a Agenției www.adrnord.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. și în cadrul evenimentelor naționale și internaționale, precum ”Moldova Business Week”, Forumul Asociației Oamenilor de Afaceri, altele.

MĂSURA 2.3 Susținerea domeniului de cercetare, inovare și transfer tehnologic

2.3.1 Inițierea analizei situației în domeniul cercetare, inovare și transfer tehnologic din RDN

Întru realizarea obiectivului național *dezvoltarea economiei regionale bazate pe inovare*, în anul de referință se va continua analiza domeniul inovațiilor și transferului tehnologic în RDN, care va sta la baza unei politici regionale privind specializarea inteligentă a RDN, precum și ar permite diagnosticarea potențialului de specializare inteligentă a economiei, care ar crea produse noi și servicii ce vor genera noi locuri de muncă, creștere economică și implicit competitivitate. Activitatea de cercetare a domeniului va continua cu suportul partenerilor ADR Nord: Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți și ADR Vest, România.

2.3.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea domeniului de cercetare, inovare și transfer tehnologic în RDN

➤ *Implementarea proiectelor regionale în domeniul cercetare, inovare și transfer tehnologic din sursele FNDR*

În anul 2017, ADR Nord va implementa proiecte regionale, conform Deciziei CNCDR din 27.01.2017, în total 1 proiect indicat în tabelul de mai jos:

Nr d/o	Nr. proiectului implementat	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR (mii lei)	Alocat în 2017 (mii lei)	Perioada de implementare / finalizate
1.		Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic din RDN	16 819,8	6 000,0	2017-2018
Total proiecte finanțate din sursele FNDR			16 819,8	6 000,0	

Notă: Modul și procedura de implementare și monitorizare a proiectelor vezi p.7-8.

2.3.3 Facilitarea parteneriatelor între mediul academic, antreprenorial și APL pentru crearea infrastructurii de cercetare și inovare

În scopul facilitării creării parteneriatelor și rețelei de cercetare în parteneriat cu Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți se va organiza o conferință internațională „*Competitivitatea economică prin specializare*”, unde vor fi invitați cercetători, antreprenori, factori interesați din regiune țară și de peste hotare. Materialele și concluziile conferinței vor fi publicate într-o ediție specială.

MĂSURA 2.4 Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice

2.4.1 Inițierea planificării strategice sectoriale (PRS) în domeniul dezvoltării turismului

În anul 2016 ADR a fost inițiat procesul de elaborare a PRS în domeniul dezvoltării atractivității turistice a RDN. Programul a fost propus consultărilor publice la finele anului precedent. Iar la prima Ședință a CRD Nord din anul curent, PRS va fi propus spre aprobare.

De asemenea, se va acorda suport APL pentru dezvoltarea și promovarea conceptelor de proiecte în domeniul turism, conform viziunii PRS.

Pentru o bună argumentare și fundamentare a proiectelor regionale pentru dezvoltarea infrastructurii turistice regionale se va elabora un studiu aprofundat, având ca bază datele primare colectate de la APL.

2.4.2 Promovarea potențialului turistic regional

În anul de referință ADR Nord va promova potențialul turistic și evenimentele culturale pe rețeaua Internet: www.adrnord.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. precum și în cadrul diferitor evenimente de anvergură: *Festivalul Plăcintelor și Sarmalelor, Festivalul Dor, Festivalul Mărului (Soroca) etc.*

De asemenea se va elabora un set de promovare a potențialului turistic al RDN. În acest sens, urmează a fi elaborate publicații despre potențialul turistic al RDN.

MĂSURA 2.5 Dezvoltarea performanțelor și capacităților competitive a forței de muncă din RDN

2.5.1 Consolidarea capacităților competitive ale capitalului uman regional

Resursele umane au rol de forță motrică a dezvoltării RDN, ele asigură combinarea eficientă a celorlalte resurse necesare creării de bunuri și servicii pentru producție și consum. În contextul crizei economice din țară, migrației continue a populației apte de muncă și demografiei în scădere, apare necesitatea de a interveni în stoparea fenomenului dat și pentru sigura o dezvoltare durabilă a regiunii. Realizarea acțiunii și măsurii date, necesită pași concreți pentru stabilirea unor parteneriate cu instituțiile de învățământ vocațional și ONG din RDN, în scopul atragerii surselor

externe, prin proiecte, care vor servi la organizarea training-urilor în diverse domenii pentru adulți, reieșind din necesitățile și ofertele pieței de muncă.

III. OBIECTIV 3. GVERNANȚĂ ÎMBUNĂTĂȚITĂ ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE

MĂSURA 3.1 Crearea și dezvoltarea instrumentelor de suport pentru procesul de dezvoltare regională

3.1.1 Participarea la perfectarea cadrului legislativ-normativ a politicii de dezvoltare regională

În scopul realizării obiectivelor SNDR, ADR Nord va înainta către MDRC propuneri de modificare și completare a actelor normative în vederea îmbunătățirii și eficientizării activității instituțiilor de dezvoltare regională și implementării politicii de DR.

3.1.2 Participarea la crearea instrumentului de monitorizare a proiectelor și indicatorilor regionali

În perioada de referință ADR Nord va elaborarea propunerilor privind perfecționarea mecanismului de monitorizare a politicii regionale. Totodată va actualiza baza de date cu indicatori regionali, care vor permite elaborarea studiilor regionale și hărților tematice, anexe la unele studii, precum și la actualizarea Profilului socio-economic al RDN. Totodată, ne propunem elaborarea unui studiu privind guvernanta regională, pentru a monitoriza efectul și eficiența implementării politicii dezvoltării regionale în RDN.

MĂSURA 3.2 Dezvoltarea capacităților APL în planificare, managementul proiectelor și atragerea investițiilor

3.2.1 Suport actorilor regionali în elaborarea proiectelor și atragerea surselor financiare pentru proiectele regionale din fondurile internaționale

ADR Nord, împreună cu partenerii de dezvoltare vor facilita desfășurarea diferitor training-uri pentru APL în vederea dezvoltării capacităților în diferite domenii de intervenție ale dezvoltării regionale.

Din anul 2014, ADR Nord informează actorii regionali prin intermediul unui calendar al Apelurilor și concursurilor de propuneri de proiecte din fonduri naționale și internaționale, unde Agenția și APL-urile sunt eligibile, pentru a putea planifica din timp elaborarea eventuală a proiectelor de dezvoltare. Astfel pe parcursul anului 2017 acest calendar va fi actualizat și plasat pe pagina web a Agenției. Conceptele de proiecte noi elaborate, precum și cele din POR Nord 2017-2020 care nu au acoperire financiară vor fi promovate și pe site-ul www.adrnord.md, la rubrica târg de proiecte on-line, atât în limba română cât și în limba engleză, astfel informând donatorii despre proiectele aflate lista în de așteptare pentru finanțare.

De asemenea, specialiștii ADR Nord vor elabora concepte de proiecte SOFT pentru a fi aplicate la concursurile de proiecte anunțate de către instituțiile donatoare (Guvernul României, Cehiei, Poloniei, SUA etc.).

Vezi: Anexa 2 Programul de instruire în domeniul dezvoltării regionale pentru anul 2017

MĂSURA 3.3 Facilitarea dialogului între actorii regionali, interregionali și internaționali

3.3.1 Consolidarea relațiilor de colaborare cu partenerii de dezvoltare regionali, naționali și internaționali

Regionali

- ✓ În vederea organizării diferitor evenimente importante pentru RDN, ADR Nord va colabora cu administrațiile publice locale din RDN, precum și cu partenerii regionali cum ar fi: USB „A. Russo”, ZEL Bălți, CCI din RDN, Consatul României la Bălți, ONG, etc.

Naționali

- ✓ Reieșind din faptul că ADR Nord are experiență pozitivă de colaborare cu partenerii: AITT, IEG, ODIMM, AEE, Băncile comerciale, Asociația oamenilor e afaceri din Moldova și alții, în anul 2017 partenerii naționali vor fi invitați să participe la evenimentele importante organizate de ADR Nord.
- ✓ La fel colaboratorii ADR Nord vor participa la evenimentele ce provoacă interes pentru regiune, organizate de către partenerii naționali.

Internaționali

- ✓ Activitățile din prezentul Plan de activitate cu implicarea partenerilor internaționali au fost discutate și coordonate cu: VARAM din Letonia, ADR Vest din România cu care au fost organizate activități comune pe parcursul anului trecut precum și cu autoritățile Regiunii Wielkopolska și ONG-ul „Institutul Germaniei și Europei de Nord” din Polonia cu care ADR Nord a inițiat proiecte de dezvoltare. Partenerii de la ADR Vest, Timișoara, la solicitare, ne vor asista și acorda suport în realizarea unor activități, iar cu suportul VARAM, se vor identifica potențiali parteneri din Letonia, cointeresați în colaborarea cu instituțiile din RDN și din țară.
- ✓ ADR Nord împreună cu voievodatul Wielkopolska a inițiat elaborarea unui proiect intitulat ”Agroturismul – soluție pentru dezvoltarea rurală a RDN. Transfer de bune practici din Regiunea Wielkopolska”” propus spre finanțare în cadrul programului Polish Aid. Rezultatele concursului urmează a fi anunțate în februarie/martie 2017.
- ✓ Cooperarea cu partenerii din Letonia va fi orientată spre realizarea activităților comune cu partenerii naționali, regionali și internaționali, în baza acordurilor de colaborare încheiate dintre APL, antreprenori, instituții de învățământ, ONG și a planurilor comune pentru a. 2017.
- ✓ ADR Nord va colabora cu partenerii cehi în vederea finalizării proiectului GIS precum și inițierea extinderii proiectului dat.

- ✓ ADR Nord va colabora cu partenerii din Estonia în vederea implementării proiectului ”Suport în dezvoltarea turismului rural sustenabil in RDN, Moldova” finanțat de MAE Estonia.

3.3.2 Facilitarea încheierii acordurilor de parteneriatelor între ADR Nord și alte instituții regionale, naționale și internaționale

În a. 2017 se va continua facilitarea încheierii acordurilor de parteneriat între instituțiile din RDN și instituțiile similare din țările partenere. De asemenea vor fi desfășurate vizitele reciproce între parteneri pentru asigurarea transferului de bune practici.

Notă: Responsabilii de implementarea acțiunilor planificate, precum și indicatorii de monitorizare sunt indicați în Planul tabelar, Anexa 1 la Planul anului de implementare a SDR Nord.

Director ADR Nord

Ion BODRUG

ELABORAT:

Șef SPSP: Inga COJOCARU _____

Șef SMP: Constantin BÂNDIU _____

Șef SFA: Svetlana BAZATIN _____

Șef SCAI: Maria PRISACARI _____

COORDONAT:

Șef-adjunct al DGDR: **Igor MALAI** _____

Șef DPCR: **Valentina ȚAPIȘ** _____

Șef DRIDR: **Eduard UNGUREANU** _____

Șef SSR: **Violeta EVTODIENCO** _____